

X

Oppiaine	Liiketaloustiede, laskentatoimi	Päivämäärä	30.4.2007
Tekijä(t)	Teemu Autio	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	84
Otsikko	Osakeyhtiön oman pääoman sisältö ja käsittely		
Ohjaaja(t)	KTL Asta Manner ja KTL Ulla-Maarit Valve		

Tiivistelmä

Suomalaisia osakeyhtiöitä koskeva lainsäädäntökenttä on kokenut huomattavia muutoksia viime vuosina. Sekä yhtiöoikeudellinen että kirjanpidollinen sääntely, joihin osakeyhtiöt ovat sidottuja, muuttui ratkaisevasti. Heinäkuussa 2006 annettiin täysin uusi osakeyhtiölaki, joka korvasi aikaisemmin voimassa olleen lain. Tällainen kokonaisuudistus on Suomessa harvinainen tapahtuma, sillä Suomessa on ollut voimassa vain kolme osakeyhtiölakia. Toisaalta kirjanpidon osalta otettiin käyttöön kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja, sillä kirjanpitolain 7a luvussa säädetään IFRS-tilinpäätöksen laadintavelvollisuudesta ja vapaaehtoisesta laatisemisesta.

Siten kirjanpitolain soveltamisen lisäksi nykyisin mahdollistetaan tai edellytetään myös IFRS-standardien käyttö tiettyjen edellytysten täytyessä. Järjestelmien välillä on luonnollisesti eroja ja eräs keskeinen ero on käypään arvoon arvostaminen, jonka seurauksena voidaan tehdä myös suoraan oman pääoman määrään vaikuttavia kirjauksia. Standardeissa myös rahoitusinstrumenttien määrittely eroaa siitä, mihin suomalaisessa yhtiöoikeudessa on totuttu. Nämä seikat ovat omiaan aiheuttamaan epätietoisuutta ja epävarmuutta oman pääoman sisällöstä ja käsittelystä varsinkin, kun huomioidaan Suomessa toteutettu osakeyhtiölainsäädännön uudistus.

Tutkielman tarkoituksena onkin selvittää osakeyhtiön oman pääoman sisältö ja käsittely sekä yhtiöoikeuden että kirjanpidon osalta osakeyhtiölain kokonaisuudistuksen jälkeen. Tavoite toteutetaan tarkastelemalla osakeyhtiön oman pääoman jaottelua ja käsittelyyn vaikuttavia tekijöitä ensinnäkin osakeyhtiölain (sekä kumotun vanhan osakeyhtiölain että voimassa olevan lain) mukaan. Toisaalta oman pääoman sisältöä ja käsittelyä tutkitaan myös lainsäädännössä hyväksytyjen kirjanpidollisten normistojen eli kirjanpitolain ja IFRS-standardien osalta.

Tämän päämäärän saavuttamiseksi tutkimuksessa käytetään käsiteanalyttistä tutkimusotetta. Oman pääoman sisältöä ja käsittelyä kuvataan aikaisemman kirjallisuuden pohjalta ja havainnot järjestetään mielekkääksi kokonaisuudeksi. Työskentelyn tuloksena jäsennetään tutkimuksen aihepiiriin liittyvät käsitteet ja esitetään niiden sisältö mielekkäänä ja helposti ymmärrettävänä kokonaisuutena. Käsitteiden sisällön ymmärtämisen kannalta on tarpeellista esittää esimerkkitapauksia, jotka havainnollistavat varsinaista käsiteanalyysiä. Tämä on tutkielmassa toteutettu kuvitteellisen esimerkin pohjalta, jossa esitellään käsitteiden soveltamista käytännössä ja tuodaan esille eroavaisuuksia, jotka helpottavat eri järjestelmien soveltamisessa syntyvien yksittäisten kirjausten ja kokonaisuuden ymmärtämistä.

Asiasanat	osakeyhtiö, oma pääoma, tilinpäätös, kirjanpito, IFRS-standardit
Muita tietoja	